

Силабус освітнього компоненту ОК 7

(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Освітня програма "Менеджмент"

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Теорія і методологія менеджменту на транспорті 2 (осінній семестр)

Дата створення: 2.04.2021 р.

Викладач: Криворучко Оксана Миколаївна, д.е.н., професор

Кафедра: менеджменту

Контактний телефон: 097-330-39-07 (моб.)

E-mail: oksana_kryvoruchko@i.ua

Обсяг освітнього компоненту: 4 кредити (120 годин)

Короткий зміст освітнього компоненту: Метою є розвинення дослідницьких навичок в області теорії і методології менеджменту на транспорті, продукування нових теоретичних знань щодо сучасних моделей, концепцій менеджменту, практичні навички та вміння застосовувати основні методи та підходи менеджменту для розкриття причин та пошуку джерел розвитку менеджменту підприємств автомобільного транспорту та інших суб'єктів транспортно-логістичних систем.

Предмет: теоретичні та методологічні основи, методичні положення наукових напрямків менеджменту підприємств транспорту на сучасному етапі.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- обґрунтування і представлення єдиних теоретико-методологічних основ менеджменту;
- вивчення генезису теорії менеджменту;
- формування напрямків удосконалення і розвитку менеджменту на транспорті;
- формування навичок організації самостійної науково-дослідницької роботи і презентації результатів наукових досліджень.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: ОК4. Методологія наукової діяльності; ОК6. Методи дослідження в економіці і менеджменті.

Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК1. Формування системного наукового/мистецького світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

ЗК2. Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань;

ЗК3. Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень;

ЗК4. Здатність спілкуватись з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення державною, англійською та/або іншою іноземною мовою;

ЗК5. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування;

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту.

СК3. Здобуття глибинних знань з менеджменту, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, походження, розвитку та будови організації, здатність їх застосовувати для формування світоглядної позиції, оволодіння науковою термінологією.

СК4. Набуття універсальних навичок дослідника у сфері менеджменту, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

СК6. Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

СК7. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати;

СК9. Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання сучасних освітніх та дослідницьких технологій у сфері менеджменту.

СК10. Здатність формулювати задачі моделювання, застосовувати статистичні методи і моделі для аналізу об'єктів і процесів у сфері менеджменту

СК11. Здатність до комплексного та системного управління діяльністю підприємств автомобільного транспорту в умовах конкуренції.

СК12. Розуміння теоретичних та методологічних засад, що лежать в основі дослідження проблем у галузі управління підприємствами

транспорту, розвитку і вдосконалення транспортної системи України, міжнародних транспортних коридорів, транспортно-логістичних систем.

Результати навчання:

ПРН1. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері менеджменту.

ПРН2. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики.

ПРН3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

ПРН4. Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти у сфері менеджменту, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.

ПРН7. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту.

ПРН9. Обирати та використовувати загально-наукові та спеціальні методи наукових досліджень у галузі менеджменту.

ПРН10. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

ПРН11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

ПРН12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту за видами економічної діяльності (автомобільний транспорт та логістика), описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх дослідження.

ПРН13. Здійснювати дослідження проблем у галузі управління підприємствами транспорту, розвитку і вдосконалення транспортної системи України, міжнародних транспортних коридорів, транспортно-логістичних систем.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
1	ЛК Теорія менеджменту: сутність, зміст, проблеми	2
	ПР (ЛР, СЗ) -	-
	СР Основні підходи та методи менеджменту	12
2	ЛК Еволюція шкіл та концепцій менеджменту. Етапи розвитку науки управління в Україні та у світі.	2
	ПР (ЛР, СЗ) Формування та розвиток теорії і практики менеджменту на транспорті	2
	СР Основні проблеми менеджменту на транспорті	12
3	ЛК Методологія «класичної школи» управління. Особливості англійської, американської, японської, європейської моделей	2
	ПР (ЛР, СЗ) -	-
	СР Розвиток управлінської думки в світі та в Україні	12
4	ЛК Функціональні основи менеджменту: зміст, процес і механізм	2
	ПР (ЛР, СЗ) Закони, закономірності та принципи менеджменту	2
	СР Інтра- і інфраменеджмент	12
5	ЛК Основи процесного підходу до управління підприємством	2
	ПР (ЛР, СЗ) -	-
	СР Методи переходу до процесного управління підприємством	12
6	ЛК Гармонізація процесно-орієнтованого управління АТП на основі якості	2
	ПР (ЛР, СЗ) Обґрунтування та вибір виду структури управління АТП	2
	СР Комп'ютеризація управлінських процесів	12
7	ЛК Різновиди моделей управління організацією. Основні управлінські моделі на транспорті.	2
	ПР (ЛР, СЗ) -	-
	СР Цільові управлінські моделі	12
8	ЛК Сучасні напрямки удосконалення управління діяльністю підприємствами автомобільного транспорту. Розробка проектів в сфері менеджменту.	2
	ПР (ЛР, СЗ) Прийняття ефективних рішень з удосконалення управління продуктивністю АТП	2
	СР Характеристика сучасних проблем і перспектив розвитку менеджменту на транспорті	12
Разом	ЛК	16
	ПР (ЛР, СЗ)	8
	СР	96

Методи навчання, форми та методи оцінювання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові та рольові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», метод мозкової атаки.

Розподіл балів з дисципліни

Види оцінювання	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Усього
Виступ на занятті, участь у дискусії, підготовка презентації	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Захист практичних робіт	-	6	-	6	-	6	-	6	24
Виконання індивідуального завдання	20								20
Контрольна робота	10				10				20
Залік									20
Всього з дисципліни									100

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального дослідного завдання (есе).

Оцінювання знань здобувача під час практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Практична робота оцінюється в 6 балів, з них:

2 бали – правильність відповідей за темою роботи;

2 бали – правильність розрахунків відповідно до теми практичної роботи, вміння інтерпретувати результати розрахунків відповідно до об'єкту дослідження;

1 бал – робота з інтернет-ресурсами та коректний підбір даних для розрахунків;

1 бал – якісно оформлений звіт з практичної роботи.

При оцінюванні виконання практичних робіт увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу).

Передбачено написання індивідуального дослідного завдання у вигляді написання есе, у відповідності до проведення власного наукового дослідження з використанням сучасних методів менеджменту (в контексті плану дисертаційного дослідження). Есе оцінюється у 20 балів та за змістом відповідає тематиці наукового дослідження здобувача ступеня PhD. В якості есе може виступати стаття чи тези доповідей, що містять елементи наукового дослідження з використанням різних методів дослідження відповідно до розглянутих тем, підготовка презентації.

Здобувач освіти накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, а також за виконання контрольних робіт.

Передбачено 2 контрольні роботи. Максимальна кількість балів по кожній з них – 10 (в тому числі 5 теоретичних питань по 1 балу і 1 управлінське завдання, що оцінюється відповідно 5 балами при демонстрації належного рівня знань і розуміння теми, виявленні аналітичних здібностей, здатності до системного, логічного і послідовного мислення; 2-4 балів – за умов логічного і послідовного викладу матеріалу та недостатністю або недосконалістю аналітичної частини).

Підсумковий контроль передбачає залік у вигляді усного опитування. На заліку максимальна кількість балів – 20.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти на заліку при відповіді на теоретичні питання

Оцінка	Критерії
15 – 20 балів	Здобувач освіти правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методику, може навести приклади застосування понятійного апарату, демонструє здатності до системного, логічного і послідовного мислення; проявляє вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної проблеми.
10 – 14 балів	Здобувач освіти дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату, вміння аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
3 – 9 балів	Здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
0-2 балів	Здобувач освіти дає неправильну відповідь на питання, показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповідає.

Максимальна кількість балів в цілому за дисципліною становить 100 балів. Студент отримує залік при накопиченні мінімального порогу в 60 балів.

Політика курсу:

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;

– під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_MEK_1.pdf).

Рекомендована література:

1. Білорус Т.В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.
2. Іванова І.В. Менеджмент. Збірник задач. К.: НАУ, 2017. 56 с.
3. Кузьмін О.Є. Менеджмент: практичні і лабораторні заняття: навч. посібник / О.Є. Кузьмін, І.С. Процик, Х.С. Передало, Р.З. Дарміць. – 4-те видання, доп. і переробл. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 172 с.
4. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
5. Петруня Ю.Є., Петруня В.Ю. Менеджмент. Практикум: навч. посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с.
6. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський – видання 4-е, перероблене і доповнене. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.
7. Шкільняк М.М. Менеджмент: навч. посібник / М.М. Шкільняк, О.Ф. Овсянюк-Бердадіна, Ж.Л. Крисько, І.О. Демків. – Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.
8. Криворучко О.М. Процесно-орієнтоване управління підприємством: гармонізація на основі якості. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 180 с.
9. Овчаренко А.Г. Ідентифікація логістичних бізнес-процесів підприємства. Економіка транспортного комплексу. 2018. Вип. 32. С. 49-63. [Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar].
10. Popova N., Shynkarenko V., Kryvoruchko O., Zeman Z. Enterprise management in VUCA conditions. The Economic Annals-XXI

Journal. 2018. № 170(3–4). P. 27–31. DOI: 10.21003/ea.V170-05. URL: <http://soskin.info/en/ea/2018/170-3-4/Economic-Annals-contents-V170-05> (Web of Science)

11. Kryvoruchko O., Shynkarenko V., Popova N. Quality Management of Transport Services: Concept, System Approach, Models of Implementation // International Journal of Engineering & Technology. – UAE: Science Publishing Corporation, 2018. – Vol. 7, №4.3. - P.4725-476.

12. Fedotova I., Shynkarenko V., Kryvoruchko O. Development of the Viable System Model of Partner Relationship Management of the Company/International Journal of Engineering & Technology. – UAE: Science Publishing Corporation, 2018. – Vol. 7, №4.3. - P. 445-450. (Scopus) <https://www.sciencepubco.com/index.php/ijet/article/view/19913>

13. Marketing aspects of innovative development of business organizations in the sphere of production, trade, transport, and logistics in VUCA conditions/ Nadezhda Popova, Andrii Kataiev, Anna Nevertii, Oksana Kryvoruchko, Ruslan Skrynkovskyy. *Estudios de Economia Aplicada*. Vol 38, No 3 (1) (2020) <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/index>

14. Kryvoruchko O., Kovalova O. Corporate governance in Ukrainian state-owned enterprises : progress of implementation and main obstacles Construction economycs and menecment scientific and practical journal. Tikintinin iqtisadiyyati və menecment elmi-praktiki jurnal. 2021, № 3 (16), pp. 18-28.

15. Drucker P. Management: tasks, responsibilities, practices. URL: <http://youth-portal.com/wp-content/uploads/2014/10/Peter-F-Drucker-ManagementRev-Ed.pdf>.

16. Armstrong Michael. How to be an Even Better Manager: A Complete A-Z of Proven Techniques & Essential Skills : 11th edition. Kogan Page Publishers, 2021. 305 p.

17. Certo S.C., Certo S.T. Modern Management: Concepts and Skills : 15th Edition, Global Edition. Pearson, 2019. 578 p.

18. Dhiman S., Samaratunge R. (Eds.). New Horizons in Management, Leadership and Sustainability: Innovative Case Studies and Solutions: Springer, 2021. 611 p.

19. Blanchfield C., Lotfi-Jam F. Modern Management Methods. Architecture, Historical Value, and the Electromagnetic Image. Columbia Books on Architecture and the City, 2019. 304 p.

20. Gupta C. B. Management–Theory and Practice. Sultan Chand & Sons, 2017. 868 p.

Додаткові джерела:

1. дистанційний курс:

<https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1046>

2. <http://laborsta.ilo.org> – «[LABORASTA: ILO Bureau of Statistics Databases](#)»
3. www.emeraldinsight.com/md.htm
4. www.themanager.org – «[The Manager](#)»
5. www.ilir.umich.edu/lagn/
6. www.interscience.wiley.com
7. Веб-сайт з менеджменту. URL: <http://www.management.com.ua/>
8. Інтернет портал для управлінців [Електронний ресурс]. URL: <http://www.management.com.ua/>
9. Модель командних ролей Іцхака Адизеса [Електронний ресурс]– URL: <http://lifely.ru/modelkomandnyxrole-icxaka-adizesa>
10. Сучасна управлінська парадигма [Електронний ресурс]. URL: <https://moyaosvita.com.ua/menedzhment/suchasna-upravlinska-paradigma/>